

TISKOVÁ ZPRÁVA

VYRAŽENO DO KOVU – Od bižuterie po válečná vyznamenání

Jablonec nad Nisou, 7. 10. 2025

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou představuje unikátní pohled na historii tradičního sortimentu z regionu. Výstava VYRAŽENO DO KOVU mapuje fascinující vývoj jablonecké ražené a lisované produkce, kam patří bižuterie, medaile, plakety, odznaky a mnoho dalšího.

Ražebny a lisovny byly vždy neoddělitelně spjaty s Jabloneckem. Výrobky těchto specifických provozoven jsou představeny jak ze sbírky Muzea skla a bižuterie, tak i z dalších veřejných institucí a několika soukromých sbírek. Nechybí mezi nimi výrobní zařízení a nástroje, polotovary a hotové výrobky. Poprvé jsou zde vystaveny v největším rozsahu odznaky, medaile a vyznamenání z 2. světové války od jabloneckých výrobců. K vidění budou originální lisy, nářadí kovorytců, pouzdra na vojenské průkazy z 1. světové války, ale i postup výroby medailí nebo fotografie největšího lisu v Rakousku-Uhersku. Návštěvníci se seznámí s výrobky předválečných místních firem Franz Mänert, Gebrüder Jäger, Josef Feix Söhne, Josef Scheibler, Heinrich Brditschka a mnoha dalších, připomenou si sortiment podniků Bižuterie, Silka nebo družstev Nisasport, Javoz, Maják, prohlédnou si produkci současných ražeben a lisoven regionu.

Cílem výstavy VYRAŽENO DO KOVU je také představení práce důležitých jabloneckých řemeslníků: pasířů a kovorytců. Kurátorka Kateřina Nora Nováková vycházela při přípravě z rozsáhlých muzejních sbírek, archivních materiálů, firemních tiskovin i svědectví pamětníků. *„Zpracování takto rozsáhlého tématu si vyžádalo náročnou badatelskou práci, včetně zmapování dochovaných provozoven a historického strojního vybavení,“* doplňuje kurátorka. V rámci projektu se však zaměřila také na specifika regionu, kdy se v jednotlivých výrobních postupně realizovaly zakázky původních německých zakladatelů, socialistických podniků, družstev a současných soukromých firem. *„Výstava komplexně ukazuje, že jablonecká kovová ražená a lisovaná produkce má mnohem hlubší kořeny a větší přesah. Tyto výrobky tvořily a tvoří nedílnou součást naší kulturní historie,“* zdůrazňuje ředitelka muzea Milada Valečková.

Scénografie výstavy zavede návštěvníky do prostředí dílny, kde se mohou posadit ke kovoryteckému stolu z jablonecké odborné uměleckoprůmyslové školy, který je starý nejméně sto let. *„Mohou si vyzkoušet práci kovorytce nebo práci lisaře na starém předválečném lisu a odnést si unikátní razítko s motivem výstavy.“* říká scénograf výstavy Miroslav Janda, sám vystudovaný kovorytec. Celou prohlídku doprovází také kvíz, za jehož správné vyplnění obdrží zájemci žeton navržený studentkou zdejší SUPŠ a VOŠ Katkou Novotnou a vyražený jabloneckou firmou Lucid.

Výstava VYRAŽENO DO KOVU se koná v Muzeu skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou do dubna 2026. Byla k ní vydána také stejnojmenná publikace a pro zájemce o tematiku proběhne 3. listopadu odborná konference, na kterou je možné se do konce října registrovat na muzejním webu.

KONTAKT

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, U Muzea 398/4, 466 01 Jablonec nad Nisou, www.msb-jablonec.cz; <https://www.facebook.com/msbjablonec>, PhDr. Kateřina Nora Nováková, Ph.D., tel.: 775 401 613, e-mail: katerina-nora.novakova@msb-jablonec.cz

